

Oproep tot het indienen van voorstellen 2016

OPLEIDING EU-MEDEEDINGINGSRECHT TEN BEHOEVE VAN NATIONALE RECHTERS

1. Inleiding

- 1.1 Op 17 oktober 2013 hebben het Europees Parlement en de Raad hun goedkeuring gehecht aan Verordening (EU) nr. 1382/2013 tot vaststelling van een programma "Justitie" voor de periode 2014-2020¹. Een van de specifieke doelstellingen daarvan is het ondersteunen en bevorderen van justitiële opleidingen, waaronder taalopleidingen over juridische terminologie, met het oog op het stimuleren van een gemeenschappelijke rechtscultuur.
- 1.2 Op 23 maart 2016 heeft de Europese Commissie het werkprogramma voor 2016 en de financiering voor de tenuitvoerlegging van het programma "Justitie"² aangenomen, waarin - in de gewijzigde huidige versie - is voorzien in de publicatie van een oproep tot het indienen van voorstellen ter ondersteuning van nationale of grensoverschrijdende projecten inzake justitiële opleiding in mededingingsrecht. Er kunnen dus subsidies worden toegekend voor het ondersteunen en bevorderen van justitiële opleidingen, waaronder taalopleidingen over juridische terminologie, met het oog op het stimuleren van een gemeenschappelijke rechtscultuur op het gebied van mededingingsrecht.

De maatregelen die voor de opleiding van nationale rechters en justitiële samenwerking worden gepland, worden hierna "projecten" genoemd.

- 1.3 De organen die voorstellen indienen, worden hierna "aanvragers" genoemd. Succesvolle aanvragers waaraan een subsidie wordt verleend, worden hierna "begunstigden" genoemd.

2. Doelstellingen

Het doel van deze oproep tot het indienen van voorstellen is de medefinanciering van projecten die gericht zijn op de opleiding van nationale rechters in het kader van de handhaving van de Europese mededingingsregels. Daarbij gaat het onder meer om publieke en private handhaving van zowel de mededingingsregels als de regels inzake staatssteun. Het uiteindelijke doel hiervan is te zorgen voor een coherente en samenhangende toepassing van het EU-mededingingsrecht door nationale rechtbanken.

---

¹ Verordening (EU) nr. 1382/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een programma "Justitie" voor de periode 2014-2020 (PB L 354 van 28.12.13, blz. 73).

² C(2016) 1677 final, Uitvoeringsbesluit van de Commissie van 23 maart 2016 betreffende de vaststelling van het werkprogramma voor 2016 en de financiering voor de tenuitvoerlegging van het programma "Justitie".

De subsidies die in het kader van deze oproep worden verleend, dienen voor de medefinanciering van projecten die zijn gericht op:

- het zorgen voor een coherente en samenhangende toepassing van het EU-mededingingsrecht door nationale rechtbanken. Dit omvat materiële en procedurele regels en de toepassing van specifieke mechanismen voor samenwerking tussen nationale rechters en mededingingsautoriteiten (waaronder de Europese Commissie en de specifieke samenwerkingsregels op grond van [Verordening \(EG\) nr. 1/2003](#) of [Verordening \(EG\) nr. 734/2013](#)), evenals de oprichting van netwerken en uitwisselingen tussen nationale rechters;
- taalopleidingen over juridische terminologie, met het oog op het stimuleren van een gemeenschappelijke rechtscultuur op het gebied van het mededingingsrecht.

Deze doelstellingen kunnen het best worden bereikt aan de hand van projecten die specifiek gericht zijn op de rol van nationale rechters in de toepassing van het EU-mededingingsrecht, hun specifieke behoeften en werkomgeving, alsmede de reeds bestaande opleidingen en kennis.

Opleidingen die bestaan uit opeenvolgende niveaus die op elkaar voortbouwen, komen het best tegemoet aan die behoeften.

De projecten kunnen gericht zijn op een doelgroep uit een of meer van de in aanmerking komende landen. Het verdient echter aanbeveling dat een opleiding of een project gericht is op rechters uit verschillende EU-lidstaten, omdat dit netwerken en een coherente en samenhangende toepassing van de EU-wetgeving in de hand werkt.

De projecten moeten zodanig zijn opgezet dat ze tot resultaten leiden met een Europese meerwaarde (zie punt 2.1 hieronder). De medegefinancierde projecten moeten complementair en/of innovatief zijn, en geen overlapping zijn van bestaande of geplande projecten van andere aanbieders van opleidingen op nationaal niveau.

2.1 Toepassingsgebied en verwachte resultaten

Projecten moeten voldoen aan bovengenoemde doelstellingen en duidelijk blijk geven van een meerwaarde voor de EU. De Europese meerwaarde van acties, waaronder die van kleinschalige en nationale acties, wordt getoetst aan criteria zoals hun bijdrage aan een consistente en samenhangende uitvoering van het Unierecht en aan het publieke bewustzijn van de rechten die daaruit voortvloeien, hun potentieel voor de ontwikkeling van wederzijds vertrouwen tussen lidstaten en voor de verbetering van grensoverschrijdende samenwerking, hun transnationale effect, hun bijdrage aan de uitwerking en verspreiding van goede praktijken, en hun potentieel om praktische hulpmiddelen en oplossingen te creëren voor EU-brede problemen.

De inhoud van de projecten moet worden afgestemd op de behoeften van de doelgroep. De projecten moeten worden opgezet met behulp van praktijkgerichte en/of innovatieve leermethoden (met inbegrip van gemengd leren, e-learning en simulaties). De resultaten van de projecten moeten een breed en langdurig effect hebben.

2.2 Doelgroep

De doelgroep moet bestaan uit nationale rechters die op nationaal niveau mededingingszaken behandelen en omvat ook openbare aanklagers, nationale rechters die in opleiding zijn, en de medewerkers van rechters en nationale rechtbanken uit in aanmerking komende landen³.

De projecten zijn uitsluitend gericht op nationale rechters die beroepen tegen besluiten van nationale mededingingsautoriteiten behandelen, en alle rechters die zich in laatste aanleg met mededingingsrecht, waaronder eerlijke mededinging en staatssteun, bezighouden.

De hierboven gedefinieerde doelgroep wordt hierna "nationale rechters" genoemd.

Rechters uit landen die niet zijn opgenomen in de lijst van in aanmerking komende landen en andere personen dan nationale rechters kunnen aan de projecten deelnemen, op voorwaarde dat een aanzienlijk deel van de doelgroep bestaat uit nationale rechters. De kosten in verband met hun deelname kunnen echter niet worden opgenomen in de subsidiabele kosten.

3. Tijdschema en beschikbare begroting

	Stadia	Indicatieve termijn
a)	Publicatie van de oproep	19/12/2016
b)	Uiterste datum voor indiening van aanvragen	31/03/2017
c)	Termijn voor evaluatie	April/mei 2017
d)	Informatie aan de aanvragers	Juli 2017
e)	Beoordeling van begrotingen	Juli-september 2017
f)	Ondertekening van de subsidieovereenkomst en startdatum van de actie	Oktober 2017
g)	Informatiedag in Brussel voor succesvolle aanvragers	Oktober 2017

De totale begroting voor de medefinanciering van projecten die naar aanleiding van deze oproep worden ingediend, bedraagt 1 000 000 EUR.

De **maximumsubsidie** die kan worden toegekend, bedraagt **400 000 EUR** en de **minimumsubsidie 50 000 EUR**.

De Commissie behoudt zich het recht voor niet alle beschikbare middelen toe te wijzen.

³ In het kader van deze oproep worden onder "in aanmerking komende landen" alle EU-lidstaten verstaan, met uitzondering van Denemarken en het Verenigd Koninkrijk, omdat deze landen, zoals gezegd in de overwegingen 34 en 35 van Verordening (EU) nr. 1382/2013, niet deel hebben genomen aan de vaststelling van de verordening en de verordening derhalve niet bindend is voor noch van toepassing is in deze landen. Het programma staat open voor deelname van organisaties uit kandidaat-lidstaten, de potentiële kandidaat-lidstaten en de landen die tot de Unie toetreden, conform de algemene beginselen en voorwaarden die zijn bepaald voor hun deelname aan de programma's van de Unie die zijn vastgesteld in de respectieve raamcontracten en besluiten van de Associatieraad, of gelijkaardige contracten. Voordat deze landen voor financiering in aanmerking komen, moeten ze wel aan specifieke voorwaarden voldoen (d.w.z. ze moeten een overeenkomst hebben ondertekend om aan het programma te kunnen deelnemen en moeten aan de begroting van de Europese Unie hebben bijgedragen).

4. Onderwerp van de projecten

Projecten moeten afgestemd zijn op de doelgroep, uitgaande van vooraf gedefinieerde opleidingsbehoeften.

In de opleidingsprojecten moet worden gegarandeerd dat de nationale rechters actief aan de opleidingsactiviteiten deelnemen. Daarom moet worden vermeden dat enkel hoorcolleges worden gegeven.

De omgeving waarin participatieve opleidingen voor nationale rechters plaatsvinden, moet voldoende afgeschermd zijn zodat de deelnemers vrij hun meningen en ervaringen kunnen uitwisselen en van elkaar kunnen leren, zonder controle of inmenging van buitenaf. De projecten zijn daarom bij voorkeur uitsluitend op nationale rechters gericht.

Er worden twee gebieden, vijf prioriteiten en drie voorkeuren gesuggereerd.

De projecten kunnen betrekking hebben op meer dan één gebied, maar er moet duidelijk worden aangegeven wat het **hoofdgebied** is en wat een **bijkomend gebied**.

Binnen een gebied moeten aanvragers duidelijk aangeven op **welke van de hieronder vermelde prioriteiten** hun voorstel betrekking heeft. Projecten moeten ten minste op één van de prioriteiten gericht zijn, maar mogen ook op meer dan één prioriteit gericht zijn.

Voorstellen die niet een van de hieronder vermelde prioriteiten betreffen, komen nog altijd in aanmerking, maar ze krijgen 0 punten bij de beoordeling van het criterium "Relevantie van de doelstellingen en het onderwerp" van de richtsnoeren voor de toepassing van de toekenningscriteria 2016. Als uitzondering op deze regel kan de ordonnateur, op voorstel van het evaluatiecomité, beslissen dat het voorgestelde onderwerp/de voorgestelde activiteit als een prioriteit wordt beschouwd (bv. een specifieke behoefte in een lidstaat). In dit geval kunnen maximaal 20 punten worden toegekend voor het bovenvermelde criterium van de richtsnoeren voor de toepassing van de toekenningscriteria 2016.

Ten slotte wordt voorkeur gegeven aan projecten **volgens de hieronder toegelichte voorkeuren**.

Gebied 1: Verbetering van de kennis, de toepassing en de interpretatie van het EU-mededingingsrecht
--

De projecten moeten bestaan uit opleidingsactiviteiten zoals conferenties, seminars, workshops, colloquia enz., alsook korte- of langetermijncursussen over het EU-mededingingsrecht. Projecten die binnen deze prioriteit vallen, moeten vooral gericht zijn op geavanceerde opleidingen voor nationale rechters. Basisopleidingen worden enkel gefinancierd indien dit naar behoren gemotiveerd is (bv. voor nationale rechters in een nieuw opgerichte rechtbank).

Binnen dit gebied wordt in de oproep van 2016 de nadruk gelegd op de volgende prioriteiten:

Prioriteit 1: In het kader van de modernisering van het staatssteunbeleid en de nieuwe rol van de nationale rechtbanken op het gebied van handhaving zijn opleidingsactiviteiten met nadruk op **staatssteun** ten zeerste aanbevolen.

De aanvragers worden uitgenodigd ten minste twee van de vier hieronder opgesomde onderwerpen te kiezen:

- a) het begrip steun⁴ (waaronder de methode voor financiering van de steun via parafiscale heffingen en de diensten van algemeen economisch belang⁵);
- b) de verordeningen die zijn goedgekeurd in het kader van de modernisering van het staatssteunbeleid, dit zijn in hoofdzaak de de-minimisverordening⁶ en de groepsvrijstellingsverordening⁷;
- c) de rol van de nationale rechtbanken⁸ bij de tenuitvoerlegging van de staatssteunregels (op basis van de mededeling over de handhaving van de staatssteunregels door de nationale rechterlijke instanties en de bekendmaking over de terugvordering van steun⁹);
- d) het verzoek om voorlopige maatregelen dat aan de rechterlijke instanties wordt voorgelegd en de interferentie ervan met de procedures voor de rechterlijke instanties van de EU.

Prioriteit 2: Opleidingsactiviteiten waarbij de aandacht vooral uitgaat naar **Richtlijn 2014/104 betreffende schadevorderingen in mededingingszaken**¹⁰. De lidstaten moeten de richtlijn vóór 26 december 2016 in nationaal recht omzetten. Het doel van deze projecten is rechters in staat te stellen de nieuwe regels op een precieze en coherente wijze toe te passen.

De aanvragers wordt verzocht ten minste twee van de vijf hieronder opgesomde onderwerpen te kiezen:

- a) de toegang tot bewijsmateriaal in procedures betreffende schadevorderingen;

---

⁴ Mededeling van de Commissie betreffende het begrip "staatssteun" in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, PB C 262 van 19.7.2016, blz. 1.

⁵ Het rechtskader van de diensten van algemeen economisch belang bestaat onder meer uit de volgende instrumenten: Mededeling van de Commissie betreffende het begrip "staatssteun" in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, PB C 262 van 19.7.2016, blz. 1. Mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de staatssteunregels van de Europese Unie op voor het verrichten van diensten van algemeen economisch belang verleende compensatie, PB C 8 van 11.1.2012, blz. 4; Besluit van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen, PB L 7 van 11.1.2012, blz. 3; Mededeling van de Commissie, EU-kaderregeling inzake staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, PB C 8 van 11.1.2012, blz. 15; Verordening van de Commissie betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen, PB L 114 van 26.4.2012, blz. 8.

⁶ Verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun, PB L 352 van 24.12.2013, blz. 1.

⁷ Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard, PB L 187 van 26.6.2014, blz. 1.

⁸ Mededeling van de Commissie over de handhaving van de staatssteunregels door de nationale rechterlijke instanties, PB C 85 van 9.4.2009, blz. 1.

⁹ Naar een doelmatige tenuitvoerlegging van beschikkingen van de Commissie waarbij lidstaten wordt gelast onrechtmatige en onverenigbare steun terug te vorderen, PB C 272 van 15.11.2007, blz. 4.

¹⁰ Richtlijn 2014/104/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 november 2014 betreffende bepaalde regels voor schadevorderingen volgens nationaal recht wegens inbreuken op de bepalingen van het mededingingsrecht van de lidstaten en van de Europese Unie, PB L 349 van 5.12.2014, blz. 1, beschikbaar op http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.349.01.0001.01.ENG.

- b) het doorberekenen van prijsverhogingen en de wisselwerking tussen schadevorderingen met betrekking tot dezelfde inbreuk die door benadeelde partijen op verschillende niveaus van de toeleveringsketen zijn ingesteld;
- c) het begroten van schade in mededingingszaken in het kader van schadevorderingen, met inbegrip van het toepassen van de begrotingsmethoden die in de praktische gids van de Commissie betreffende de begroting van schade in mededingingszaken worden gespecificeerd¹¹;
- d) de interactie tussen de publieke en particuliere handhaving van het mededingingsrecht, waarbij zowel de nadruk wordt gelegd op de positieve interactie (hoe kunnen eisers gebaat zijn bij handhavingsmaatregelen van mededingingsautoriteiten) als op maatregelen om negatieve interactie te voorkomen (bijvoorbeeld beperkingen van de toegang tot bewijsmateriaal en de hoofdelijke aansprakelijkheid);
- e) casemanagement en goede praktijken voor het behandelen van vraagstukken in verband met rechterlijke bevoegdheid en toepasselijk recht en voor het omgaan met de situatie waarbij in verschillende lidstaten parallelle of latere procedures zijn ingesteld.

Prioriteit 3: Opleidingsactiviteiten waarbij de aandacht vooral uitgaat naar de onderliggende **economische beginselen van het mededingingsrecht**. De opleidingen moeten praktijkgericht zijn en echte casestudy's omvatten.

Aanvragers wordt verzocht ten minste één onderwerp te kiezen:

- a) economische beginselen en economische redenering (bv. vraag en aanbod, kostenanalyse, substitutie en strategische interacties in verschillende mededingingsomgevingen, marktafbakening, horizontaal en verticaal verbonden markten, marktmacht);
- b) het beoordelen van economisch bewijsmateriaal/economische studies in geschillen en de procedurele behandeling ervan, met inbegrip van een overzicht van de huidige ramingsmethoden (zowel kwalitatieve als kwantitatieve), waarbij de voordelen en de beperkingen daarvan, alsook het belang van coherentie, degelijkheid en dupliceerbaarheid van de resultaten, worden benadrukt.

Prioriteit 4: Opleidingsactiviteiten die zich toespitsen op de problemen op het **raakpunt tussen het Europese mededingingsrecht en nieuwe ontwikkelingen in e-commerce en/of het intellectuele-eigendomsrecht**.

Aanvragers wordt verzocht ten minste één onderwerp te kiezen:

- a) juridische beoordeling uit mededingingsoogpunt van de uiteenlopende online bedrijfsmodellen (bekijken van distributiemodellen, prijsmodellen, beoordeling van marktplaatsen en -platformen, territoriale en licentiebeperkingen, interpretatie van horizontale

¹¹ http://ec.europa.eu/competition/antitrust/actionsdamages/quantification_guide_nl.pdf

en verticale EU-regelgeving in de context van online bedrijfsmodellen, recente EU-rechtspraak enz.);

- b) mededingingsonderzoek van digitale markten (bekijken van concepten van octrooibescherming, de rol van normalisatie-organisaties, exclusiviteitskortingen, wurgprijzen, marktafbakeningen en relevantie van aangrenzende markten, tweezijdige markten, platformen, recente EU-rechtspraak over fusies en de artikelen 101 en 102 VWEU in dit verband).

Gebied 2: Ontwikkeling van de juridische talenkennis van nationale rechters

De ontwikkeling van juridische talenkennis kan het hoofdonderwerp van een opleidingsprogramma zijn.

Prioriteit 5: De projecten moeten juridische taalkundige opleidingsactiviteiten betreffen die gericht zijn op de specifieke terminologie die wordt gehanteerd bij de toepassing van mededingingsrecht. De voornaamste doelstelling van de projecten moet bestaan in het overwinnen van de geografische/taalkundige barrières ten behoeve van de totstandbrenging van een gemeenschappelijke Europese justitiële ruimte.

Verdeling van de financiële steun over verschillende prioriteiten en toekenning van punten

Gelieve de richtsnoeren voor de toepassing van de toekenningscriteria 2016, die met deze oproep worden gepubliceerd, te raadplegen.

Bij de beslissing over de toewijzing van subsidies wordt naar een billijk evenwicht tussen de prioriteiten gestreefd. De Commissie financiert daarom ten minste twee projecten¹² van elk van de twee bovenstaande gebieden (als voornaamste gebied).

De **voorkeur** gaat uit naar projecten die:

- opleidingen aanbieden met opeenvolgende niveaus die op elkaar voortbouwen;
- niet louter een herhaling/overlapping zijn van bestaand/gepland opleidingsmateriaal of bestaande/toekomstige projecten van andere aanbieders van opleidingen op nationaal niveau, maar complementair of innovatief zijn;
- gericht zijn op rechters uit verschillende lidstaten in één opleiding en dus netwerken aanmoedigen.

5. Ontvankelijkheidseisen

Aanvragen moeten uiterlijk op de in hoofdstuk 3 genoemde uiterste datum voor indiening van aanvragen zijn verstuurd.

---

¹² Indien voldoende aanvragen worden ingediend.

Aanvragen moeten schriftelijk worden ingediend en met de post worden verzonden (zie punt 8) met gebruikmaking van het aanvraagformulier en de bijlagen daarbij, die te vinden zijn op http://ec.europa.eu/competition/calls/proposals_open.html.

Indien niet aan deze vereisten wordt voldaan, wordt de aanvraag niet in behandeling genomen.

6. Subsidiabiliteits-, uitsluitings-, selectie- en toekenningscriteria

6.1 Subsidiabiliteitscriteria

Projecten:

- (a) moeten worden ingediend door autoriteiten of publieke of private organisaties die wettelijk zijn gevestigd in een van de in aanmerking komende landen, of een internationale organisatie. Organisaties van derde landen mogen deelnemen als geassocieerde partners maar hun kosten kunnen niet als subsidiabel worden beschouwd. Voorts mogen zij geen projecten indienen of mede-aanvrager (medebegunstigde) zijn. Organisaties met winstoogmerk moeten een aanvraag indienen in partnerschap met publieke entiteiten of private organisaties zonder winstoogmerk. Door de Europese Unie opgerichte organen bedoeld in artikel 208 van het Financieel Reglement¹³ hebben niet het recht om een aanvraag voor een subsidie in te dienen, maar kunnen bij de aanvraag worden geassocieerd. Hun kosten kunnen echter niet door de subsidie worden medegefinancierd;
- b) moeten gericht zijn op de leden van de doelgroep, zoals omschreven in punt 2.2 van deze oproep tot het indienen van voorstellen;
- c) moeten streven naar een EU-subsidie die niet lager mag zijn dan 50 000 EUR of hoger dan 400 000 EUR;
- d) mogen niet gestart zijn vóór de datum van indiening van de subsidieaanvraag.

6.2 Uitsluitingscriteria

6.2.1 Uitsluiting van deelname¹⁴

Van deelname aan deze oproep tot het indienen van voorstellen wordt uitgesloten, de aanvrager die in een van de volgende situaties verkeert:

- (a) de aanvrager is failliet, onderworpen aan insolventie- of liquidatieprocedures, zijn activa worden beheerd door een curator of een gerecht, hij heeft een regeling met schuldeisers

---

¹³ Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie en tot intrekking van Verordening (EG, Euratom) nr. 605/2002, als gewijzigd. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:298:0001:0096:NL:PDF> en <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2015:286:FULL&from=FR>

Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 1268/2012 van de Commissie van 29 oktober 2012 houdende uitvoeringsvoorschriften voor Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, als gewijzigd. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012R1268&from=EN> en http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=OJ:JOL_2015_342_R_0002&from=EN

¹⁴ Artikel 106, lid 1, van het Financieel Reglement.

getroffen, zijn werkzaamheden zijn gestaakt of hij verkeert in een andere vergelijkbare toestand als gevolg van een soortgelijke procedure uit hoofde van nationale wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen;

- (b) in een definitieve rechterlijke beslissing of een definitief administratief besluit is vastgesteld dat de aanvrager niet heeft voldaan aan zijn verplichtingen tot betaling van belastingen of socialezekerheidsbijdragen volgens het recht van het land waar hij is gevestigd, van het land waar de aanbestedende dienst is gevestigd, dan wel van het land waar de opdracht wordt uitgevoerd;
- (c) in een definitieve rechterlijke beslissing of een definitief administratief besluit is vastgesteld dat de aanvrager een ernstige beroepsfout heeft gemaakt doordat hij de toepasselijke wet- of regelgeving of de ethische normen van de beroepsgroep waartoe hij behoort, heeft overtreden of doordat hij onrechtmatig gedrag heeft vertoond dat invloed heeft op zijn professionele geloofwaardigheid wanneer dit gedrag voortvloeit uit kwaad opzet of grove nalatigheid, met name:
  - (i) op frauduleuze of nalatige wijze afleggen van valse verklaringen over de informatie die wordt verlangd voor de verificatie van de afwezigheid van gronden voor uitsluiting of de vervulling van selectiecriteria of bij de uitvoering van een opdracht/subsidieovereenkomst;
  - (ii) sluiten van een contract met andere marktdeelnemers met als doel de mededinging te vervalsen;
  - (iii) schenden van intellectuele-eigendomsrechten;
  - (iv) pogen het besluitvormingsproces van de aanbestedende dienst tijdens de aanbestedings-/subsidieprocedure te beïnvloeden;
  - (v) pogen vertrouwelijke informatie te verkrijgen die onrechtmatige voordelen kan opleveren in de aanbestedings-/subsidieprocedure;
- (d) in een definitieve rechterlijke beslissing is vastgesteld dat de aanvrager zich schuldig heeft gemaakt aan een van de volgende feiten:
  - (i) fraude in de zin van artikel 1 van de Overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen, vastgesteld bij [akte van de Raad van 26 juli 1995](#);
  - (ii) corruptie, als omschreven in artikel 3 van de Overeenkomst ter bestrijding van corruptie waarbij ambtenaren van de Europese Gemeenschappen of van de lidstaten van de Europese Unie betrokken zijn, vastgesteld bij [akte van de Raad van 26 mei 1997](#), en in artikel 2, lid 1, van [Kaderbesluit 2003/568/JBZ van de Raad](#), alsook corruptie als omschreven in het recht van het land waar de aanbestedende dienst is gevestigd, het land waar de marktdeelnemer is gevestigd, dan wel het land waar de opdracht wordt uitgevoerd;
  - (iii) deelneming aan een criminele organisatie in de zin van artikel 2 van [Kaderbesluit 2008/841/JBZ van de Raad](#);

- (iv) witwassen van geld of financiering van terrorisme in de zin van artikel 1 van [Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad](#);
- (v) terroristische misdrijven of strafbare feiten in verband met terroristische activiteiten in de zin van respectievelijk artikel 1 en artikel 3 van [Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad](#), dan wel uitlokking van, medeplichtigheid aan of poging tot het plegen van zodanig misdrijf of strafbaar feit, als bedoeld in artikel 4 van dat besluit;
- (vi) kinderarbeid of andere vormen van mensenhandel in de zin van artikel 2 van [Richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad](#);
- (e) de aanvrager is aanzienlijk tekortgeschoten in de nakoming van belangrijke verplichtingen bij de uitvoering van een uit de begroting van de Unie gefinancierde opdracht, hetgeen tot vroegtijdige beëindiging ervan of tot oplegging van een schadevergoeding of andere contractuele sancties heeft geleid of na toetsen, audits of onderzoek door een ordonnateur, OLAF of de Rekenkamer aan het licht is gekomen;
- (f) in een definitieve rechterlijke beslissing of een definitief administratief besluit is vastgesteld dat de aanvrager een onregelmatigheid in de zin van artikel 1, lid 2, van [Verordening \(EG, Euratom\) nr. 2988/95 van de Raad](#) heeft begaan;

6.2.2 Uitsluiting van toekenning¹⁵

Er wordt geen subsidie toegekend aan aanvragers die gedurende de procedure van subsidietoekenning:

- (a) in een uitsluitingssituatie verkeren die overeenkomstig artikel 106 van het Financieel Reglement is vastgesteld;
- b) valse verklaringen hebben afgelegd in de informatie die wordt verlangd als voorwaarde voor deelname aan de procedure, of die informatie niet hebben verstrekt;
- c) voorheen zijn betrokken bij het opstellen van aanbestedingsstukken, indien zulks leidt tot vervalsing van de mededinging die niet op een andere wijze kan worden verholpen.

Aanvragers moeten een verklaring op erewoord ondertekenen dat zij niet in een van de in artikel 106, lid 1, en artikel 107 van het Financieel Reglement bedoelde situaties verkeren. De verklaring op erewoord is te vinden op onze website (http://ec.europa.eu/competition/calls/proposals_open.html).

6.3 Selectiecriteria

Voorstellen die aan de subsidiabiliteitscriteria voldoen en niet onder de uitsluitingscriteria vallen, worden geëvalueerd aan de hand van de financiële draagkracht en de operationele capaciteit.

6.3.1 Financiële draagkracht¹⁶

---

¹⁵ Artikel 107 van het Financieel Reglement

Aanvragers moeten over stabiele en toereikende financieringsbronnen beschikken om hun activiteiten gedurende de hele duur van het project te kunnen uitvoeren en zij moeten deelnemen in de financiering van het project. De financiële draagkracht wordt beoordeeld aan de hand van de volgende bewijsstukken die bij de aanvraag moeten worden gevoegd:

- a) subsidies van een klein bedrag ($\leq 60\,000$ EUR): een verklaring op erewoord;
- b) subsidies van $> 60\,000$ EUR: een verklaring op erewoord en:

HETZIJ

de resultatenrekening en de balans voor het afgelopen afgesloten boekjaar;

HETZIJ

voor nieuw opgerichte entiteiten, ter vervanging van bovengenoemde documenten, het bedrijfsplan.

Op basis van deze documenten kan de Europese Commissie, indien zij van oordeel is dat de financiële draagkracht niet op bevredigende wijze wordt aangetoond:

- om aanvullende informatie verzoeken;
- een subsidieovereenkomst zonder voorfinanciering aanbieden;
- een subsidieovereenkomst voorstellen met een voorfinanciering betaald in termijnen;
- een subsidieovereenkomst voorstellen met een voorfinanciering gedekt door een bankgarantie¹⁷;
- de aanvraag afwijzen.

De verificatie van de financiële draagkracht is niet van toepassing voor publiekrechtelijke instanties of internationale organisaties.

6.3.2 Operationele capaciteit¹⁸

Aanvragers moeten over de beroepsbekwaamheden en de kwalificaties beschikken die vereist zijn om het project of werkprogramma tot een goed einde te brengen. Aanvragers moeten een verklaring op erewoord of de volgende bewijsstukken indienen:

- de activiteitenverslagen van de organisatie (indien van toepassing);
- een korte beschrijving van de professionele deskundigheid/middelen die zullen worden gebruikt voor de uitvoering van het project **en/of** een curriculum vitae van de personen die primair verantwoordelijk zijn voor het beheer en de uitvoering van de actie;
- een uitputtende lijst van vroegere projecten en activiteiten uitgevoerd op en verband houdend met het beleidsterrein van een oproep of de acties die moeten worden uitgevoerd;
- een inventaris van natuurlijke of economische middelen die bij het project betrokken zijn.

---

¹⁶ Artikel 131, lid 3, en artikel 132, lid 1, van het Financieel Reglement en artikel 202 van de uitvoeringsvoorschriften.

¹⁷ Artikel 134 van het Financieel Reglement en artikel 206 van de uitvoeringsvoorschriften.

¹⁸ Artikel 131, lid 3, en artikel 132, lid 1, van het Financieel Reglement en artikel 202 van de uitvoeringsvoorschriften.

6.4 Toekenningscriteria

Alleen voorstellen die voldoen aan bovenstaande selectiecriteria worden geëvalueerd. De toekenningscriteria hebben tot doel ervoor te zorgen dat projecten met een hoge inherente kwaliteit worden geselecteerd, en dat die zoveel mogelijk betrekking hebben op de doelstellingen en prioriteiten van deze oproep op een kosteneffectieve wijze. Voorts moet erop worden toegezien dat projecten streven naar synergie-effecten met andere EU-instrumenten en -programma's en dat overlappingsen met lopende activiteiten worden vermeden. Alle projecten worden beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

- 1) **Relevantie voor de doelstellingen en het onderwerp van de oproep (maximum 40 punten)**
  - a) De mate waarin het voorstel beantwoordt aan de doelstellingen van de oproep, de voorgestelde relevante gebieden, prioriteiten en voorkeuren. (maximaal 35 punten)
  - b) De mate waarin het voorstel voldoet aan het vereiste van een Europese meerwaarde, zoals genoemd in punt 2.1. (maximaal 5 punten)
- 2) **De intrinsieke kwaliteit van het project wat opzet, presentatie, organisatie en uitvoering betreft (maximaal 20 punten)**
  - a) Zijn de werkwijze (aanpak, gedetailleerdheid en specificiteit van de voorgestelde activiteiten, kwaliteit van de sprekers, toezichtsystemen, marketingstrategieën enz.) en de termijn geschikt voor het bereiken van de gewenste resultaten van het project? (maximaal 10 punten)
  - b) Zijn de voorgestelde activiteiten deugdelijk ontworpen voor de verwachte doelgroep? (maximaal 10 punten)
- 3) **Geografisch bereik van het project, verwachte resultaten, verspreiding en duurzaamheid (maximaal 15 punten)**
  - a) Hoe groot is het geografische effect qua verwachte resultaten en wat is de variëteit van betrokken nationaliteiten qua deelnemers, doelgroepen en/of partnerschappen? (maximaal 10 punten)
  - b) Hebben de verwachte resultaten naar waarschijnlijkheid een duurzaam effect? (maximaal 5 punten)
- 4) **Kosteneffectiviteit (maximaal 25 punten)**
  - a) Is de begrotingsraming redelijk, gezien de verwachte resultaten en in de zin van de kosten per dag van één opgeleide rechter? (maximaal 10 punten)
  - b) Bieden de kosten die aan elk deel van de begroting zijn toegewezen waar voor het geld en is er een redelijke verhouding tussen de vergoedingen voor de sprekers en de totale kosten van het project (met name gelet op de geplande kostendekking voor de deelnemers)? (maximaal 15 punten)

Om voor toekenning in aanmerking te komen, moet het project ten minste 50 % van de voor de criteria 1, 2 en 4 beschikbare punten en ten minste 60 van de in totaal 100 punten behalen.

Tijdens de evaluatieprocedure kan de Commissie verzoeken om extra documenten/verduidelijkingen en noodzakelijke technische en financiële aanpassingen. Zodra de evaluatieprocedure is voltooid, waaronder de vaststelling van het toekenningsbesluit van de Commissie, stelt de Commissie iedere aanvrager in kennis van de definitieve beslissing en van de volgende stappen en procedures ter voorbereiding van de subsidieovereenkomsten.

7. Financiële bepalingen¹⁹

- 7.1 Bij de uitvoering van de projecten moeten de begunstigden voldoen aan het Financieel Reglement (en met name titel VI van deel een) en de bijbehorende uitvoeringsvoorschriften 2012, zoals gewijzigd²⁰.
- 7.2 De subsidie van het programma moet niet de volledige kosten van de actie dekken. De EU-bijdrage bedraagt ten hoogste 80 % en in uitzonderlijke en naar behoren gemotiveerde gevallen ten hoogste 90 % van de totale subsidiabele kosten van de actie, met name voor: Europese, nationale of subnationale organen die speciaal zijn opgericht om nationale rechters op te leiden, Europese, nationale en subnationale verenigingen van mededingingsrechters, aanvragers uit EU-lidstaten die financiële bijstand ontvangen of onder toezicht staan (Cyprus, Griekenland, Hongarije, Ierland, Letland, Portugal, Roemenië en Spanje).

Bijgevolg moet ten minste 20 % en in bijzondere gevallen 10 % van de totale subsidiabele kosten van het project worden gedekt door de aanvrager, de partners of een andere verstrekker van middelen.
- 7.3 Niet-cumuleerbaarheid: de medefinanciering van een project op grond van dit programma is niet verenigbaar met andere medefinanciering uit een ander programma dat uit de begroting van de Europese Unie wordt gefinancierd.
- 7.4 Het project mag niet voltooid of gestart zijn vóór de datum van indiening van de subsidieaanvraag.
- 7.5 Bijdragen in natura kunnen niet als uitgave in de begroting van het project worden opgenomen en worden niet als medefinanciering aanvaard, tenzij ze deel uitmaken van de in overweging 7 van Verordening (EU) nr. 1382/2013²¹ genoemde categorie.
- 7.6 De regels inzake de subsidiabiliteit van kosten zijn te vinden in de algemene voorwaarden van de ontwerp-subsidieovereenkomst die als bijlage bij deze oproep tot het indienen van voorstellen is gevoegd.
- 7.7 Voor activiteiten die zowel door publieke als door private instanties en entiteiten kunnen worden uitgevoerd, is de niet-aftrekbare btw die publieke instanties en entiteiten verschuldigd zijn, subsidiabel, voor zover die is betaald voor de uitvoering van activiteiten, zoals opleiding en bewustmaking, die niet kunnen worden gezien als de uitoefening van een publieke taak.

---

¹⁹ Aanvullende bepalingen zijn te vinden in het sjabloon voor een subsidieovereenkomst op onze website http://ec.europa.eu/competition/calls/proposals_open.html

²⁰ Zie voetnoot 14.

²¹ "De Unie moet opleidingsactiviteiten over de toepassing van Unierecht faciliteren door de salarissen van de deelnemende magistraten en justitiële personeelsleden ten laste van de autoriteiten van de lidstaten te beschouwen als subsidiabele kosten of medefinanciering in natura, overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 van het Europees Parlement en de Raad [...] (hierna het "Financieel Reglement" genoemd)."

- 7.8 De aanvrager moet een evenwichtige begrotingsraming in euro's indienen, waarin de herkomst van medefinanciering uit andere bronnen dan de begroting van de EU is aangegeven.
- 7.9 De kosten voor accommodatie en maaltijden/drankjes worden vergoed op basis van eenheidskosten, waarvan de bedragen worden vastgesteld op basis van de schaal voor de verblijfskosten en dagvergoedingen voor de dienstreizen van het personeel van de Europese Commissie²². Voor seminars van een halve dag geldt 50 % van het dagtarief.
- 7.10 De begunstigde (of medebegunstigden in het geval van meerdere begunstigden) is de leider aan wie de subsidie wordt uitbetaald. Alle kosten moeten zijn gemaakt door de begunstigde om subsidiabel te zijn. Diensten/goederen moeten worden besteld door de begunstigde en facturen moeten worden uitgereikt op naam van de begunstigde. Indien diensten/goederen door andere partners worden besteld en betaald, worden ze beschouwd als een inbreng in natura en kunnen ze derhalve niet worden opgenomen in de subsidiabele kosten.
- 7.11 Projecten mogen niet tot doel of tot gevolg hebben winst op te leveren. Winst wordt gedefinieerd als het positieve verschil tussen de totale werkelijke ontvangsten en de totale werkelijke kosten van het project. Eventuele winst leidt tot een evenredige vermindering van het definitieve subsidiebedrag.
- 7.12 De Commissie kan een lagere subsidie toekennen dan het gevraagde bedrag. Indien het door de Commissie toegekende bedrag lager is dan de door de aanvrager gevraagde financiële steun, moet de aanvrager de nodige aanvullende financiële middelen vinden of de totale kosten van het project verlagen om de levensvatbaarheid van het project te verzekeren zonder afbreuk te doen aan de doelstellingen of de inhoud ervan. In andere gevallen kan worden besloten om slechts voor een deel van de voorgestelde activiteit steun toe te kennen. Dubbele financiering van hetzelfde project door de Commissie is uitgesloten.
- 7.13 Het door de Commissie toegekende bedrag is evenredig met de totale geraamde kosten van het project en wordt naar evenredigheid verminderd als de totale werkelijke kosten lager zijn dan de totale geraamde kosten.
- 7.14 Toegekende subsidies maken het voorwerp uit van een schriftelijke overeenkomst, inclusief de voorwaarden voor de terugbetaling van een bepaald deel van de werkelijk gemaakte subsidiabele kosten. Een subsidieovereenkomst voor een actie met één begunstigde of met meerdere begunstigden wordt naargelang van het geval gebruikt. Het betreft een standaardovereenkomst, waarvan de bepalingen en voorwaarden niet mogen worden gewijzigd of het voorwerp mogen uitmaken van onderhandelingen.
- 7.15 Betalingsvoorwaarden: de subsidie van de Commissie wordt in het algemeen in twee tranches uitgekeerd: een voorfinanciering (ten hoogste **50 %** van de totale subsidie) bij de ondertekening van de subsidieovereenkomst op verzoek van de begunstigde, en het resterende saldo na ontvangst en goedkeuring door de Commissie van het eindverslag en het definitief financieel overzicht betreffende het project.

8. Indiening van aanvragen

---

²² Informatie die met deze oproep wordt bekendgemaakt

- 8.1 Aanvragen moeten worden ingediend op het standaardaanvraagformulier dat vergezeld moet gaan van de vereiste bijlagen vermeld in deel F.
- 8.2 De aanvraag moet zijn ondertekend door een persoon die bevoegd is wettelijk bindende verbintenissen voor de aanvrager aan te gaan.
- 8.3 De formulieren kunnen worden gedownload van de volgende website:
http://ec.europa.eu/competition/calls/proposals_open.html

Helpdesk: vragen in verband met de oproep tot het indienen van voorstellen kunnen worden verzonden per e-mail aan het volgende adres: COMP-TRAINING-JUDGES@ec.europa.eu.

- 8.4 Aanvragen moeten volledig (**met inbegrip van alle documenten die worden gespecificeerd in de bijlage "Checklist voor aanvragers"**), ondertekend en gedateerd zijn, en moeten **uiterlijk op 31 maart 2017 per post** of **per koerier** (waarbij de datum van het poststempel of van het ontvangstbewijs van de koerierdienst als bewijs geldt) worden ingediend in tweevoud (één ondertekend origineel en een kopie in elektronische vorm):

Per post:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie - Eenheid A.4
HT.4798 - TRAINING OF JUDGES CFP 2016
MADO 20/043
1049 Brussel
België

Afgifte (persoonlijk of per koerier):

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie - Eenheid A.4
HT.4798 - TRAINING OF JUDGES CFP 2016
Bourgetlaan 1
1140 Evere
België

Zorg ervoor dat de vermelding "**OPROEP TOT HET INDIENEN VAN VOORSTELLEN – MAG NIET DOOR DE POSTKAMER WORDEN GEOPEND**" duidelijk vermeld is op de enveloppe.

- 8.5 Aanvragen kunnen worden ingediend in één van de officiële talen van de Europese Unie, maar bij voorkeur in het Engels, met behulp van het aanvraagformulier. Indien aanvragen worden ingediend in een andere taal dan het Engels, moet een samenvatting in het Engels worden toegevoegd.
- 8.6 Aanvragers worden zo spoedig mogelijk in kennis gesteld van de resultaten van de beoordeling van hun projecten. Aanvragers moeten er zich echter wel van bewust zijn dat de hele procedure voor de toekenning van de subsidie **tot 9 maanden** kan duren vanaf de uiterste datum voor indiening van voorstellen.

9. Startvergadering

De begroting van het voorstel moet de reiskosten omvatten van en naar Brussel en één overnachting (indien nodig) voor één of twee vertegenwoordigers van de coördinerende organisatie (inclusief ten minste de projectcoördinator, maar idealiter ook de financiële coördinator, tenzij deze dezelfde persoon is). Deze kosten moeten geselecteerde aanvragers in staat stellen deel te nemen aan de eendaagse startvergadering die gewijd is aan projectbeheer, administratieve aspecten en rapportageverplichtingen.

10. Uitvoeringsperiode van het project en andere aspecten

10.1 Projecten kunnen een duur hebben van ten hoogste 24 maanden.

10.2 De ontwerp-subsidieovereenkomst wordt wettelijk bindend nadat ze door de Commissie is ondertekend.

10.3 Nadat het project is voltooid en binnen een in de subsidieovereenkomst nader te bepalen termijn moeten de begunstigden bij de Commissie op het hierboven vermelde adres een **eindverslag** over het project indienen, bestaande uit een **technisch en financieel eindverslag**, vergezeld van het **verzoek om betaling van het saldo**. In het eindverslag moet melding worden gemaakt van eventueel ondervonden moeilijkheden, de evaluatie door de deelnemers (bv. door middel van feedbackformulieren), de behaalde resultaten, de verspreiding van deze resultaten en de daaruit te trekken conclusies.

10.4 De begunstigden kan verzocht worden hun resultaten ter beschikking van de Commissie te stellen in een formulier dat bruikbaar en geschikt is voor de verspreiding, vrij van auteursrechten, zoals handleidingen, publicaties, software en websites.

11. Openbaarheid

11.1 *Door de Europese Commissie*

Alle tijdens een begrotingsjaar toegekende subsidies worden in het eerste halfjaar volgend op de afsluiting van het begrotingsjaar waarvoor ze zijn toegekend, bekendgemaakt op de website van de instellingen van de Unie. De informatie mag ook via een ander geschikt medium bekendgemaakt worden, bijvoorbeeld het Publicatieblad van de EU. De Commissie publiceert de volgende informatie:

- Naam en adres van de begunstigde;
- Onderwerp van de subsidie en eindscore;
- Toegekende bedrag.

Op gemotiveerd en naar behoren gestaafd verzoek van de begunstigde²³ op het ogenblik van de aanvraag, kan van de publicatie worden afgeweken indien publicatie een bedreiging kan vormen voor de rechten en vrijheden van de betrokken personen als beschermd door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, of de commerciële belangen van de begunstigden kan schenden.

---

²³ Artikel 35 en artikel 128, lid 3, van het Financieel Reglement en de artikelen 21 en 191 van de uitvoeringsvoorschriften.

11.2 *Door de begunstigden:*

De begunstigden moeten de bijdrage van de Europese Unie duidelijk maken in alle publicaties of in samenhang met activiteiten waarvoor de subsidie is toegekend. In dit verband moeten de begunstigden de naam en het logo van de Europese Commissie duidelijk vermelden op al hun publicaties, posters, programma's en andere producten die in het kader van het medefinancieringsproject tot stand zijn gekomen.

Hiertoe moeten zij gebruikmaken van de tekst, het embleem en de verklaring van afwijzing van aansprakelijkheid die zijn te vinden op: http://europa.eu/about-eu/basic-information/symbols/flag/index_en.htm

Indien niet volledig aan deze eis wordt voldaan, kan de subsidie aan de begunstigde worden verminderd in overeenstemming met de bepalingen van de subsidieovereenkomst of het subsidiebesluit. Daarnaast moet de begunstigde alle deelnemers aan het project een evaluatieformulier toezenden. De resultaten van deze evaluatie moeten worden meegedeeld aan het Directoraat-generaal Concurrentie van de Europese Commissie.

12. Gegevensbescherming

Alle persoonsgegevens die in de aanvragen worden opgenomen, worden door de Commissie verwerkt overeenkomstig Verordening nr. 45/2001 en volgens de procedure die wordt aangekondigd met de desbetreffende aanmeldingen die bij de functionaris voor gegevensbescherming van de Commissie worden ingediend. Een privacyverklaring informeert alle betrokkenen waarvan de gegevens moeten worden verwerkt in het kader van de evaluatie van het voorstel en de daaropvolgende voorbereiding, uitvoering en follow-up van de subsidieovereenkomst.

De aanvragers wordt verzocht regelmatig de pagina [Juridische mededeling](http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/support/legal_notices.html) (http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/support/legal_notices.html) te controleren om zich naar behoren te informeren over mogelijke updates die kunnen plaatsvinden vóór de uiterste datum voor indiening van hun voorstellen.